

Opdrachten financiën

Inleiding in de jaarrekening: balans en winst- en verliesrekening¹

Als ondernemer krijg je met cijfers te maken. Het is belangrijk te bedenken dat er binnen een onderneming verschillende soorten cijfers circuleren. Deze verschillende cijfers komen uit verschillende stromen. De cijfers zeggen iets over de financiële gang van zaken van een onderneming en zijn met name van belang voor:

De ondernemer

Voor de ondernemer zijn vaak alle cijfers van belang. Hij dient immers een gedetailleerd beeld te hebben van de onderneming. De ondernemer gebruikt de cijfers om de onderneming draaiende te houden en waar nodig bij te sturen. De cijfers geven vaak een goed beeld van de sterke en de zwakke punten van het bedrijf. Uit concurrentieoverwegingen is het dan ook vaak zaak niet te koop te lopen met deze gegevens en ze voor zover mogelijk binnen de onderneming te houden.

De fiscus

Ook de fiscus wil inzicht in de onderneming hebben en zal inzicht in de cijfers verlangen. Het doel van de fiscus is de grondslag te berekenen waarover belasting geheven wordt. De ondernemer wil normaal gesproken de winst zo veel mogelijk naar beneden bijstellen om een lagere belasting te bewerkstelligen. De fiscale cijfers wijken daarom vaak af van de gepubliceerde cijfers, met name bij wat grotere ondernemingen.

De externe belanghebbende, uitgezonderd de fiscus

Externe belanghebbenden kunnen hun informatie verkrijgen uit de jaarstukken die een groot aantal ondernemingen op grond van de wet dienen te publiceren. Een belangrijk deel van de te publiceren informatie vormt de jaarrekening.

Een jaarrekening bestaat uit een balans, een winst- en verliesrekening (ook wel resultatenrekening genoemd) en een toelichting. De gegevens die nodig zijn om een jaarrekening op te stellen, moeten hoofdzakelijk uit de financiële administratie, de boekhouding, worden gehaald. De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie (bezit en schulden) en het resultaat (winst of verlies) van de onderneming. Dit is van belang voor de ondernemer zelf, maar ook voor derden zoals de bank en de fiscus. De fiscus verlangt van ondernemers dat zij bij de aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting bepaalde gegevens uit de jaarrekening als bijlage meesturen. Voor de meeste rechtspersonen, zoals de besloten en de naamloze vennootschap, geldt de verplichting om de jaarrekening (geheel of ten dele) te publiceren bij de Kamer van Koophandel. Deze is daar voor iedereen in te zien.

¹ Naar: De Geus, P.R., Scholten, J. & Klumpe, C. (2012), *Jaarrekeninglezen voor juristen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers.

Huiswerkopdrachten

Huiswerkopdracht fietsenhandel 1²

Geef per gebeurtenis (A1, A2 enzovoort) aan hoe deze de balans en de winst- en verliesrekening verandert. Geef ook de bijbehorende journaalpost.

Jullie, als rasechte entrepreneurs, beginnen een handel in bakfietsen.

- A1** Om de benodigde investeringen te kunnen financieren storten jullie 30.000 euro eigen vermogen.
- A2** Ook verzoeken jullie de plaatselijke bank om een lening te verstrekken van 60.000 euro.
- B1** Jullie kopen voor 15.000 euro inventaris tegen pinbetaling.
- B2** Jullie kopen tien bakfietsen van 2.000 euro per stuk op rekening, dus nog af te betalen (post crediteuren).
- C1** Jullie verkopen en leveren vijf bakfietsen met een verkrijgingprijs van 2.000 euro per stuk voor een verkoopprijs van 3.500 euro per stuk. De koper betaalt onmiddellijk per bank.
- D1** Jullie zijn nog niet zo rijk dat jullie een pand kunnen kopen, dus huren jullie er een. Voor deze maand zijn de kosten 1.500 euro. Deze betalen jullie direct.

Huiswerkopdracht fietsenhandel 2³

Deze opdracht is een vervolg op de vorige opdracht (bakfietsenhandel). Geef opnieuw per gebeurtenis aan hoe deze de balans en de winst- en verliesrekening verandert. Geef ook de bijbehorende journaalpost.

- E1** Jullie zijn goed bezig en verkopen en leveren nog drie bakfietsen met een verkrijgingprijs van 2.000 euro per stuk voor een verkoopprijs van 3.500 euro per stuk. De koper ontvangt de rekening en zal pas later betalen (post debiteuren).
- F1** Jullie maken flink gebruik van de inventaris en schrijven daardoor elke maand 250 euro af op de inventaris, omdat deze geleidelijk in waarde zal verminderen. (Je hoeft voor deze gebeurtenis de afschrijving voor maar één maand weer te geven.)
- F2** Verstandig als jullie zijn, besluiten jullie om rekening te houden met mogelijke garantieverplichtingen die uit de levering van de bakfietsen voort kunnen vloeien. Jullie vormen daarom een voorziening van 2.000 euro.

2 Naar: De Geus, P.R., Scholten, J. & Klumpe, C. (2012), *Jaarrekeninglezers voor juristen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers.

3 Naar: De Geus, P.R., Scholten, J. & Klumpe, C. (2012), *Jaarrekeninglezers voor juristen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers.

- G1** De debiteur van transactie E 1 betaalt 10.000 euro af.
- G2** Jullie zijn het gezeur van de crediteur van transactie B2 zat en betalen 20.000 euro af.
- G3** Als allerlaatste en belangrijkste transactie nemen jullie 2.000 euro op uit de onderneming om in jullie levensonderhoud te voorzien. Jullie zijn dus niet van plan dit terug in de onderneming te steken (onttrekking).

Btw

Zoek op www.belastingdienst.nl de pagina met betrekking tot de btw en ondernemers en lees deze globaal door, zodat je een idee krijgt van wat de btw-heffing inhoudt.

Financiële analyse en waardering

Je gaat luisteren naar een presentatie over de financiële analyse van een bedrijf en over de vraag hoe de verschillende onderdelen van een onderneming gewaardeerd moeten worden. Enkele termen die hierbij aan bod zullen komen, zijn:

- financieringskengetallen
- liquiditeit
- solvabiliteit
- rentabiliteit
- boekwaarde
- intrinsieke waarde
- liquidatiewaarde

Huiswerkopdracht Wmo 3

Sinds 1 januari 2015 is de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning van kracht. De Wmo is het richtinggevend, wettelijke kader voor het voeren van samenhangend beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, wonen en welzijn. Doel van dit beleid is de maatschappelijke participatie en het zelfstandig functioneren van alle burgers te bevorderen.

Ga op zoek naar informatie over het Wmo-beleid in je eigen gemeente. Probeer je een beeld te vormen van de inhoud van de Wmo en wat deze wet voor jou kan betekenen.

Toetsvragen⁴

- 1 Wat is een balans?
- 2 Wat is een resultatenrekening (ook wel winst- en verliesrekening genoemd)?
- 3 Op welke wijze kan de winst worden bepaald?
- 4 Wat is het verschil tussen kosten en uitgaven?
- 5 Wat is het verschil tussen opbrengsten en ontvangsten?
- 6 Waartoe dienen journaalposten?
- 7 Hoe luiden de regels voor het journaliseren?
- 8 Wat wordt bedoeld met netto-omzet (ook wel nettowinst)?
- 9 Leg uit wat bedoeld wordt met 'cash is fact, profit is opinion' (geld is een feit, winst een opinie).
- 10 Waarom kan een bankrekeningoverzicht de resultatenrekening nooit geheel vervangen en vice versa?
- 11 Wat wordt verstaan onder liquiditeit?
- 12 Noem de veelgebruikte kengetallen. Welke normen gelden voor deze kengetallen?
- 13 Wat wordt verstaan onder solvabiliteit?
- 14 Wat wordt verstaan onder rentabiliteit?
- 15 Beschrijf de rentabiliteit van het totale vermogen.
- 16 Beschrijf de rentabiliteit van het eigen vermogen.
- 17 Hoe wordt de doorberekende omzetbelasting in de resultatenrekening verwerkt?

⁴ Naar: De Geus, P.R., Scholten, J. & Klumpe, C. (2012), *Jaarrekeninglezen voor juristen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers.